

TRƯỜNG ĐẠI HỌC
SƯ PHẠM KỸ THUẬT TP. HỒ CHÍ MINH
HCMC University of Technology and Education

CHƯƠNG 4

BẤT BÌNH ĐẲNG XÃ HỘI VÀ PHÂN TẦNG XÃ HỘI

GV: GVC.TS Nguyễn Thị Như Thúy

Email: ntnthuy@hcmute.edu.vn

Điện thoại: 0904932816

Cố vấn chuyên môn

*PGS.TS Nguyễn Thị Hồng Xoan
(Trưởng Khoa XHH, trường Đại học KHXXH&NV,
ĐH Quốc gia TP HCM)*

PHÂN TẦNG XÃ HỘI

MỤC TIÊU BÀI HỌC

- ❖ Trình bày và phân tích được khái niệm và đặc trưng của phân tầng xã hội
- ❖ Quan niệm của một số nhà xã hội học về phân tầng xã hội. Đặc tính chung của phân tầng xã hội. Nguyên nhân của hiện tượng phân tầng xã hội.
- ❖ Ứng dụng vào thực tiễn đời sống xã hội để nhận diện và phân tích các vấn đề về phân tầng xã hội.

NỘI DUNG BÀI HỌC

- ❖ Quan Khái niệm phân tầng xã hội và đặc trưng của phân tầng xã hội
- ❖ niệm của một số nhà xã hội học về phân tầng xã hội. Đặc tính chung của phân tầng xã hội.
- ❖ Nguyên nhân của hiện tượng phân tầng xã hội.

KHÁI NIỆM PHÂN TẦNG XÃ HỘI

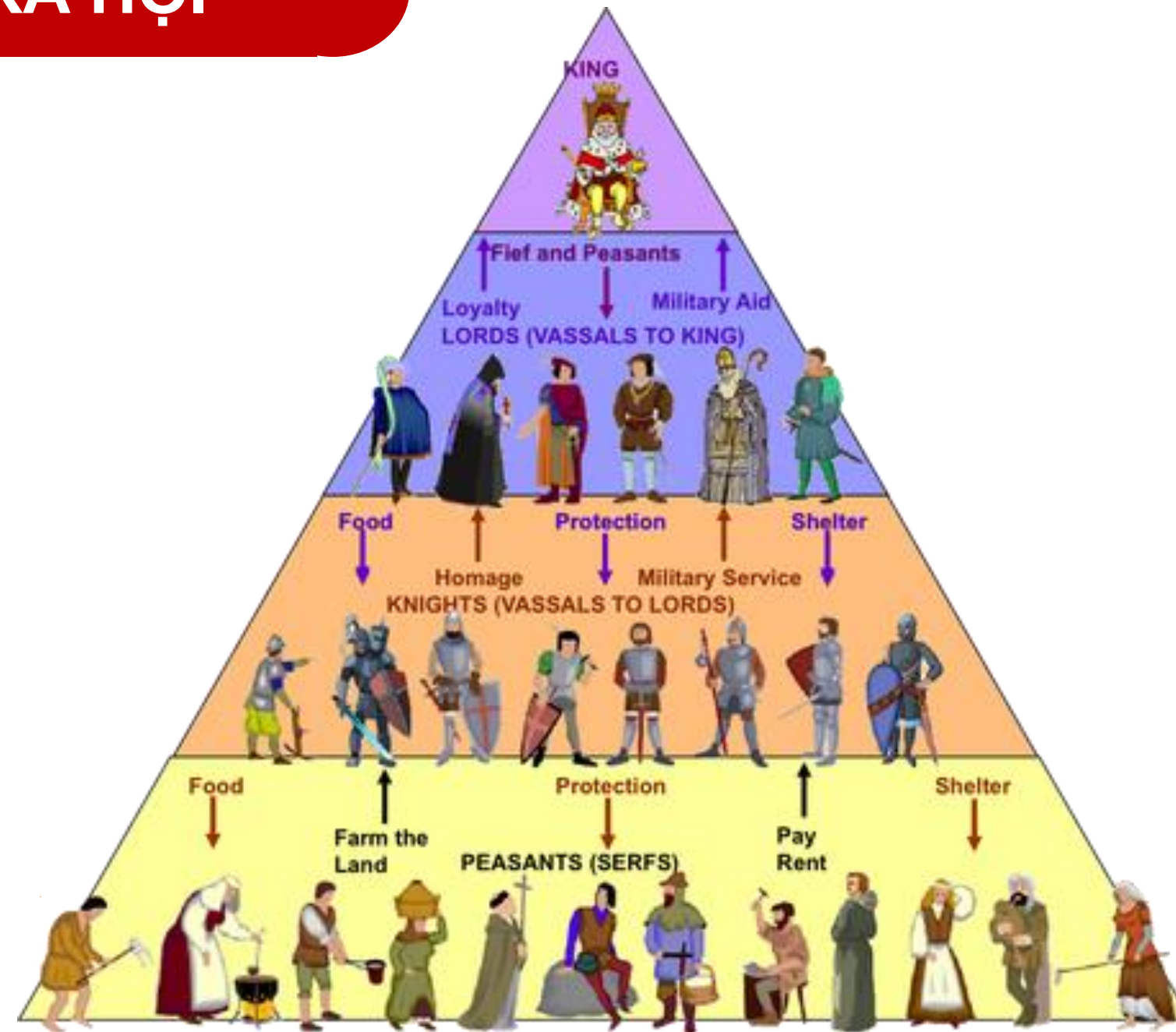

Tầng xã hội

Là tổng thể, tập hợp các cá nhân có cùng một hoàn cảnh xã hội, họ giống nhau hay bằng nhau về địa vị kinh tế (tài sản), địa vị chính trị (quyền lực), địa vị xã hội (uy tín), về khả năng thăng tiến cũng như giành được những ân huệ hay vị trí trong xã hội

BÀI 2: PHÂN TẦNG XÃ HỘI

KHÁI NIỆM PHÂN TẦNG XÃ HỘI

Phân tầng xã hội:

- Là sự bất bình đẳng mang tính cơ cấu của xã hội loài người (trừ xã hội sơ khai).

BÀI 2: PHÂN TẦNG XÃ HỘI

KHÁI NIỆM PHÂN TẦNG XÃ HỘI

Phân tầng xã hội:

- Đó là sự phân chia xã hội thành các tầng xã hội khác nhau về địa vị chính trị, kinh tế và xã hội.

KHÁI NIỆM PHÂN TẦNG XÃ HỘI

Phân tầng xã hội:

- Những sự khác nhau về trình độ học vấn, nghề nghiệp, phong cách sinh hoạt, kiểu ăn mặc, nơi cư trú, thị hiếu nghệ thuật, mức độ tiêu dùng,...

BÀI 2: PHÂN TẦNG XÃ HỘI

KHÁI NIỆM PHÂN TẦNG XÃ HỘI

Phân tầng xã hội là một hiện tượng khách quan, phổ biến và khó có thể tránh khỏi.

Phân tầng xã hội có cả mặt “tĩnh” và mặt “động”, có cả sự ổn định tương đối cũng như sự cơ động của các cá nhân và các nhóm xã hội từ tầng xã hội này sang tầng xã hội khác hoặc chỉ trong nội bộ một tầng xã hội đó

BÀI 2: PHÂN TẦNG XÃ HỘI

ĐẶC TRƯNG CỦA PHÂN TẦNG XÃ HỘI

Từ định nghĩa trên chúng ta có thể hiểu phân tầng xã hội theo ba đặc trưng:

Thứ nhất: là sự phân hóa các cá nhân thành những tầng lớp, thứ bậc khác nhau trong cơ cấu xã hội (phân chia thành lớp trên, dưới).

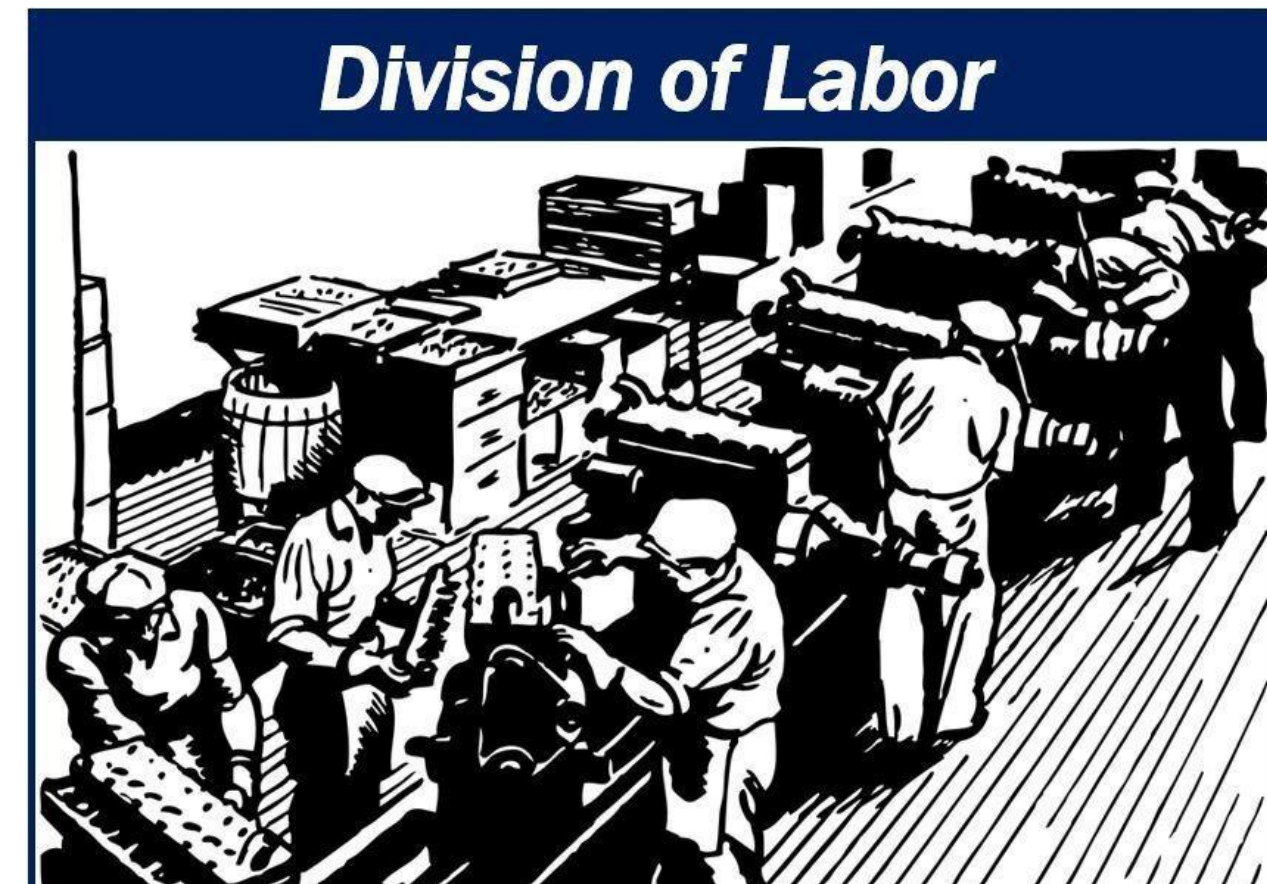

BÀI 2: PHÂN TẦNG XÃ HỘI

ĐẶC TRƯNG CỦA PHÂN TẦNG XÃ HỘI

Từ định nghĩa trên chúng ta có thể hiểu phân tầng xã hội theo ba đặc trưng:

Thứ hai: luôn gắn với bất bình đẳng xã hội và phân công lao động.

Thứ ba: được lưu truyền qua thế hệ và có sự thay đổi nhất định.

QUAN NIỆM CỦA MỘT SỐ NHÀ XÃ HỘI HỌC VỀ PHÂN TẦNG XÃ HỘI

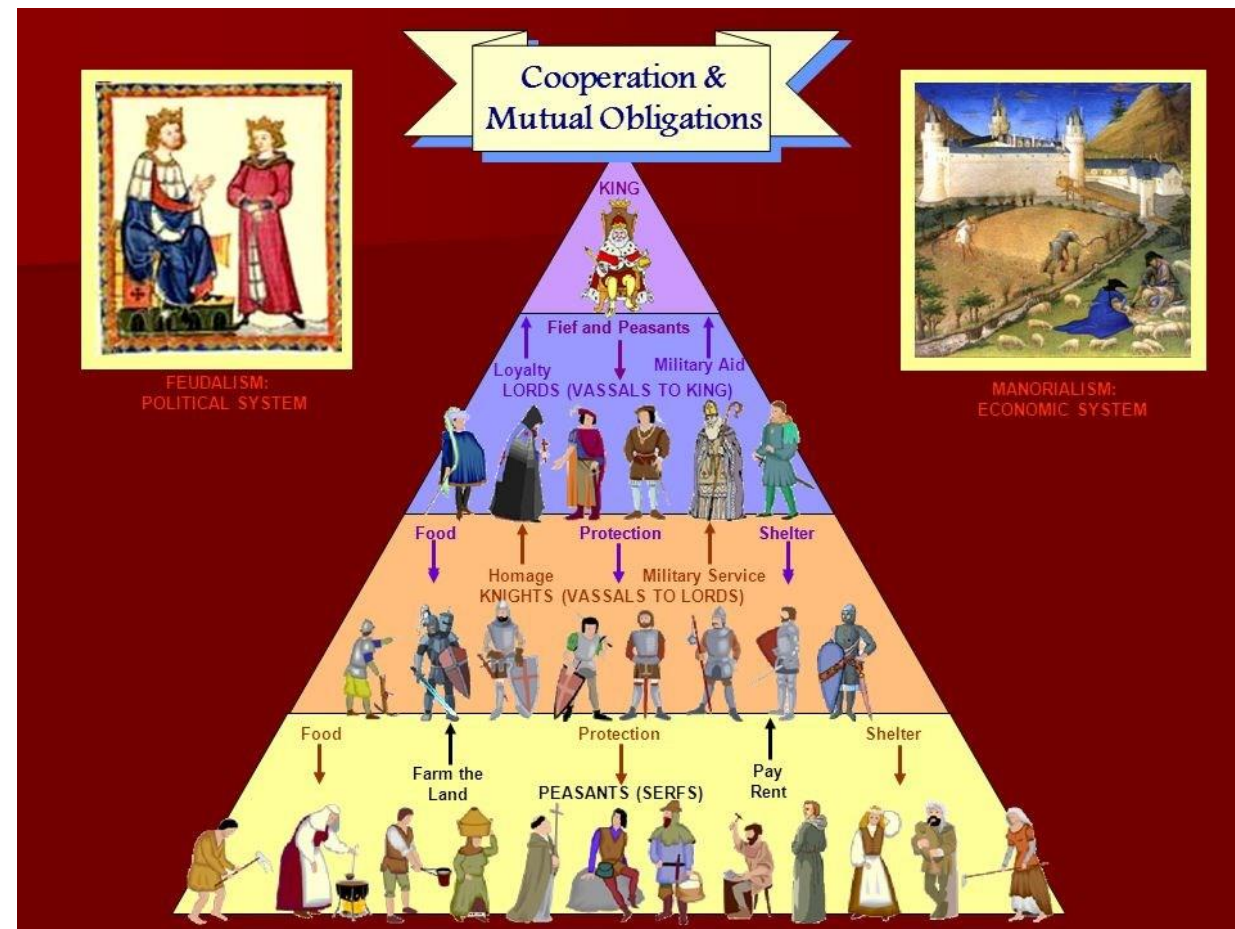
Max Weber

Weber là người đầu tiên đề cập đến khái niệm phân tầng.
Ông đưa ra nguyên tắc tiếp cận ba chiều đối với vấn đề phân tầng:

- ✓ Địa vị kinh tế (tài sản),
- ✓ Địa vị chính trị (quyền lực),
- ✓ Địa vị xã hội (uy tín) cấu thành các tầng lớp xã hội.

BÀI 2: PHÂN TẦNG XÃ HỘI

QUAN NIỆM CỦA MỘT SỐ NHÀ XÃ HỘI HỌC VỀ PHÂN TẦNG XÃ HỘI

P.A. Sorokhin:

❑ Cõi phân tầng xã hội là sự phân hóa của tổng thể các cá nhân thành những giai cấp trong thang bậc của đẳng cấp.

❑ Thể hiện rõ nhất trong sự tồn tại của tầng lớp cao nhất và tầng lớp thấp nhất.

QUAN NIỆM CỦA MỘT SỐ NHÀ XÃ HỘI HỌC VỀ PHÂN TẦNG XÃ HỘI

I. Robertsons:

Coi phân tầng xã hội là sự bất bình đẳng mang tính cơ cấu của tất cả các xã hội loài người.

Là sự khác nhau về khả năng thăng tiến xã hội bởi địa vị của họ trong thang bậc xã hội.

BÀI 2: PHÂN TẦNG XÃ HỘI

ĐẶC TÍNH CHUNG CỦA PHÂN TẦNG XÃ HỘI

Nhà xã hội học Mỹ J.Macionis đã chỉ ra hệ thống phân tầng xã hội có một vài đặc tính chung sau đây:

BÀI 2: PHÂN TẦNG XÃ HỘI

ĐẶC TÍNH CHUNG CỦA PHÂN TẦNG XÃ HỘI

Nhà xã hội học Mỹ J.Macionis đã chỉ ra hệ thống phân tầng xã hội có một vài đặc tính chung sau đây:

Có tính phổ quát trên toàn cầu.

BÀI 2: PHÂN TẦNG XÃ HỘI

ĐẶC TÍNH CHUNG CỦA PHÂN TẦNG XÃ HỘI

Nhà xã hội học Mỹ J.Macionis đã chỉ ra hệ thống phân tầng xã hội có một vài đặc tính chung sau đây:

Tồn tại dai dẳng theo thời gian.

BÀI 2: PHÂN TẦNG XÃ HỘI

ĐẶC TÍNH CHUNG CỦA PHÂN TẦNG XÃ HỘI

Nhà xã hội học Mỹ J.Macionis đã chỉ ra hệ thống phân tầng xã hội có một vài đặc tính chung sau đây:

Tồn tại trong tất cả các tầng lớp dân cư, các giai cấp và tầng lớp.

ĐẶC TÍNH CHUNG CỦA PHÂN TẦNG XÃ HỘI

Nhà xã hội học Mỹ J.Macionis đã chỉ ra hệ thống phân tầng xã hội có một vài đặc tính chung sau đây:

Được duy trì bền vững trước hết do điều kiện vật chất xã hội, thể chế chính trị và niềm tin xã hội.

NGUYÊN NHÂN CỦA HIỆN TƯỢNG PHÂN TẦNG

Có thể xác định hiện tượng phân tầng qua hai nguyên nhân:

Thứ nhất: đó là do sự bất bình đẳng mang tính cơ cấu của tất cả các chế độ xã hội (trừ giai đoạn đầu của thời kỳ nguyên thủy)

➔ Chính sự khác biệt một cách tự nhiên, khách quan này tạo ra những khả năng chiếm giữ các địa vị xã hội cao thấp, khác nhau.

BÀI 2: PHÂN TẦNG XÃ HỘI

NGUYÊN NHÂN CỦA HIỆN TƯỢNG PHÂN TẦNG

Có thể xác định hiện tượng phân tầng qua hai nguyên nhân:

Thứ hai: do sự phân công lao động đưa đến sự khác nhau về nghề nghiệp, thu nhập, các điều kiện làm việc,...

→ yếu tố tạo nên sự khác nhau về địa vị xã hội.

BÀI 2: PHÂN TẦNG XÃ HỘI

TÓM LẠI

- Khái niệm phân tầng xã hội và đặc trưng của phân tầng xã hội
- Quan niệm của một số nhà xã hội học về phân tầng xã hội. Đặc tính chung của phân tầng xã hội.
- Nguyên nhân của hiện tượng phân tầng xã hội.
- Trình bày và phân tích được khái niệm và đặc trưng của phân tầng xã hội
- Quan niệm của một số nhà xã hội học về phân tầng xã hội. Đặc tính chung của phân tầng xã hội. Nguyên nhân của hiện tượng phân tầng xã hội.
- Ứng dụng vào thực tiễn đời sống xã hội để nhận diện và phân tích các vấn đề về phân tầng xã hội.

BÀI 2: PHÂN TẦNG XÃ HỘI

CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM

BÀI 2: PHÂN TẦNG XÃ HỘI

CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM

CÂU HỎI

Một trong những nguyên nhân của sự phân tầng xã hội là do xuất phát từ sự bất bình đẳng xã hội?

A

Đúng

B

Sai

BÀI 2: PHÂN TẦNG XÃ HỘI

CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM

CÂU HỎI

Một trong những nguyên nhân của sự phân tầng xã hội là do xuất phát từ sự bất bình đẳng xã hội?

A

Đúng

B

Sai

BÀI 2: PHÂN TẦNG XÃ HỘI

CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM

CÂU HỎI

Phân tầng xã hội có mấy đặc trưng?

A

2

B

3

C

4

BÀI 2: PHÂN TẦNG XÃ HỘI

CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM

CÂU HỎI

Phân tầng xã hội có mấy đặc trưng?

A

2

B

3

C

4

BÀI 2: PHÂN TẦNG XÃ HỘI

CÂU HỎI

CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM

Phân tầng xã hội là sự phân hóa của tổng thể các cá nhân thành những giai cấp trong thang bậc của đẳng cấp là quan điểm của ai?

A

M. Weber

B

K. Marx

C

P.A.Sorokhin

D

Robertsons

BÀI 2: PHÂN TẦNG XÃ HỘI

CÂU HỎI

CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM

Phân tầng xã hội là sự phân hóa của tổng thể các cá nhân thành những giai cấp trong thang bậc của đẳng cấp là quan điểm của ai?

A

M. Weber

B

K. Marx

C

P.A.Sorokhin

D

Robertsons

BÀI 2: PHÂN TẦNG XÃ HỘI

CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM

CÂU HỎI

«Phân tầng xã hội là sự bất bình đẳng mang tính cơ cấu của tất cả các xã hội loài người, là sự khác nhau về khả năng thăng tiến xã hội bởi địa vị của họ trong thang bậc xã hội» là quan điểm của ai?

A

K. Marx

B

Robertsons

C

P.A.Sorokhin

BÀI 2: PHÂN TẦNG XÃ HỘI

CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM

CÂU HỎI

«Phân tầng xã hội là sự bất bình đẳng mang tính cơ cấu của tất cả các xã hội loài người, là sự khác nhau về khả năng thăng tiến xã hội bởi địa vị của họ trong thang bậc xã hội» là quan điểm của ai?

A

K. Marx

B

Robertsons

C

P.A.Sorokhin

BÀI 2: PHÂN TẦNG XÃ HỘI

CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM

CÂU HỎI

Có bao nhiêu đặc tính chung của phân tầng xã hội?

A

2

B

3

C

4

BÀI 2: PHÂN TẦNG XÃ HỘI

CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM

CÂU HỎI

Có bao nhiêu đặc tính chung của phân tầng xã hội?

A

2

B

3

C

4

TÀI LIỆU HỌC TẬP VÀ THAM KHẢO

- ❖ **File slide bài giảng PDF**
- ❖ **File hệ thống ngân hàng câu hỏi, đề tài tiểu luận file pdf**
- ❖ **Giáo trình: Nhập môn xã hội học**
- ❖ **Đề cương chi tiết file pdf**
- ❖ **Video bài giảng**

**CHÚC CÁC BẠN CÓ MỘT KHÓA HỌC THÚ VỊ VÀ HỌC HỎI
ĐƯỢC NHIỀU KIẾN THỨC BỔ ÍCH, HẸN GẶP LẠI CÁC BẠN
TRONG BÀI HỌC TIẾP THEO**